

ปัญหาข้อกฎหมายของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา Legal Problems of the Higher Education Act

ยุวรัตน์ ฐิตินันต์กุล¹
ดวงพร อานันทศิริเกียรติ²
กรัสนัย พันธุ์เหล่า³

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาข้อกฎหมายของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary research) โดยวิเคราะห์เอกสาร ตำรา บทความ รายงานการวิจัย ข้อกฎหมาย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติ แผนงาน นโยบายที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พบว่าพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มีปัญหาข้อกฎหมาย การไม่กำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบหลักสูตรของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ปัญหาการไม่ได้กำหนดขยายเวลาพิจารณาอุทธรณ์ ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับคำสั่งให้หยุดจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่อยู่ระหว่างการพิจารณา ปัญหาช่องว่างทางกฎหมายกรณีการให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการ และการทำผลงานทางวิชาการให้ผู้อื่น และปัญหาการกำหนดภาระหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาไม่สอดคล้องกันกับข้อกฎหมาย ในกรณีสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการพาณิชย์ที่มุ่งเน้นการแสวงหากำไร

คำสำคัญ กฎหมายการอุดมศึกษา, สถาบันอุดมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study issues on Law of the Higher Act 2019, and guidelines to improve. This research were documentary research, analyze documents, texts, articles, research reports, Constitutional Law of the Kingdom of Thailand, Acts, related policy and plans. Results from content analysis, the research finds that, the problem of Law of the Higher Act not determining the duration for examining the curriculum of the Higher Education Standard Committees. The problem of not determining the extension of time for appeal of the Appeal Committees, in the case that Higher Education Institutions are ordered to stop teaching and learning in accordance with the curriculum under consideration. Problem of Legal gaps in case of other to do academic work, and doing academic work for other. The problem of determination of the duties of the Higher Education Standard Committee are inconsistency of the law, in case of Higher Education Institutions organize education for commerce focusing on profit.

Keywords: Law of the Higher Act, Higher education institutions

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการให้และการรับความรู้ ประสบการณ์ การปรับเปลี่ยนทัศนคติ สร้างจิตสำนึก การเพิ่มพูนทักษะ การทำความเข้าใจให้กระจ่าง การอบรมปลูกฝังค่านิยม การถ่ายทอดศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

ของสังคม โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้บุคคลมีความเจริญก้าวหน้าทางปัญญา มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมสำหรับการประกอบอาชีพ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม มีค่านิยมที่ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สมหมาย ปะบุต, 2558)

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะนิติศาสตร์, ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณบดีคณะนิติศาสตร์, วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

³อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์

สาโรช บัวศรี กล่าวว่า การศึกษาคือความเจริญงอกงาม เป็นการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนงอกงาม (สาโรช บัวศรี, 2549)

การศึกษา หมายถึงกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (ชาญณรงค์ พรุ่งรุ่งโรจน์, 2555)

สถาบันการศึกษานับว่าเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ เพราะเป็นกระบวนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความงอกงามของบุคคลในสังคม (กุหลาบ ปุริสาร, 2558)

สถานการณ์อุดมศึกษาในช่วงปี พ.ศ.2550-2560 มีการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวของสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลก รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย มีความพยายามในการพัฒนา และปรับตัวเพื่อรองรับกับเปลี่ยนแปลงในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงสภาพการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น การเปิดหลักสูตรและสาขาวิชาที่มีความหลากหลายเพิ่มขึ้น และเป็นตัวเลือกสำคัญที่จะตอบสนองความต้องการของผู้เรียน (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550)

ประกอบกับความไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรเอกชน และผู้ประกอบการ ในการพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษา กระบวนการพัฒนาทางวิชาการ หลักสูตร และการเรียนการสอนล้าสมัย ไม่มีความเป็นสากล รัฐบาลจึงมีแนวคิดให้จัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยรัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ในวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษารัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการไม่กำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบหลักสูตรของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ปัญหาการกำหนดระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ไม่สอดคล้องกับหลักการพิจารณาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ปัญหาช่องว่างทางกฎหมายกรณีการให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการ และการทำผลงานทางวิชาการให้ผู้อื่น ปัญหาการกำหนดภาระหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาไม่สอดคล้องกันกับข้อกำหนด ในกรณีสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มุ่งเน้นการแสวงหากำไร
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางกฎหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary research) ประกอบด้วย ตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา และพระราชบัญญัติต่าง ๆ แผนงานพัฒนาชาติ นโยบายของรัฐบาล กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ผลงานวิจัย หนังสือ ตำรา บทความ รายงานการศึกษา วิทยานิพนธ์ และเอกสารในรูปแบบอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 สารสำคัญของพระราชบัญญัติ แบ่งออกเป็น 9 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 บททั่วไป เป็นเรื่องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา การจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษาของรัฐ

หมวดที่ 2 หลักการของการจัดการอุดมศึกษา การจัดการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ต้องเป็นไปตามหลักการ ได้แก่ หลักความรับผิดชอบต่องานหลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ หลักความเสมอภาค และที่สำคัญคือต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

หมวดที่ 3 ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มได้ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม

หมวดที่ 4 หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ การจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การบริการวิชาการแก่สังคม การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม รวมถึงหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

หมวดที่ 5 ข้อมูลการอุดมศึกษา เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสาธารณชนในการตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษา ให้สถาบัน อุดมศึกษามีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และมาตรฐานการศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวง

หมวดที่ 6 ทรัพยากรอุดมศึกษา เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการทำคำขอ และการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา

หมวดที่ 7 การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา เป็นการกำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ในการกำกับดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา และให้สอดคล้องกับกฎหมายนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สภานโยบายกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษา

หมวดที่ 8 การคุ้มครองผู้เรียน ในกรณีที่มีการสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่ยังไม่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ หรือมีการไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตร อันมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนหรือการสำเร็จการศึกษาของผู้เรียน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดมาตรการเพื่อให้สถาบัน อุดมศึกษานั้นดำเนินการเพื่อแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบด้วย

หมวดที่ 9 เป็นบทกำหนดโทษทั้งทางปกครองและทางอาญา ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายการอุดมศึกษา

การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ดังนี้ (พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562)

(1) พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชา หรือวิชาชีพที่ตนเองถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับโลกได้

(2) พัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

(3) ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรม เพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคล และการศึกษาตลอดชีวิต

การจัดการอุดมศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ต้องเป็นไปตามการดังนี้ (1) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม (2) หลักเสรีภาพทางวิชาการ (3) หลักความเป็นอิสระ (4) หลักความเสมอภาค และ (5) หลักของธรรมาภิบาล

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มีปัญหาข้อกฎหมาย ดังนี้

1. **ปัญหาการไม่กำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบหลักสูตร**ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 กำหนดว่าเมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรการศึกษาแล้ว สถาบันอุดมศึกษาต้องแจ้งต่อสำนักงานปลัดกระทรวง จึงจะเปิดสอนตามหลักสูตรนั้นได้ และให้เป็นที่หน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่จะต้องตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับแจ้งว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาสั่งให้อุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด และในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาจะสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษานั้นไว้ก่อนก็ได้

ปัญหาทางกฎหมายของมาตรา 55 วรรคสอง คือ ไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบหลักสูตรของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเอาไว้ด้วย ซึ่งหากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาใช้เวลาในการพิจารณาค่อนข้างนานมาก จนกระทั่งนักศึกษาเรียนและสอบได้ครบตามจำนวนหน่วยกิตในหลักสูตร และถือว่า

เป็นผู้มีคุณสมบัติในการสำเร็จการศึกษาแล้ว หากผลการพิจารณาของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาออกมาว่าหลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อนักศึกษาหรือบัณฑิตคือ ไม่สามารถเข้าทำงานได้ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพราะถือว่าหลักสูตรไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน รวมถึงไม่สามารถใช้วุฒิการศึกษาไปสมัครศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา จึงควรมีผลการพิจารณาในระยะเวลาที่เหมาะสม เพราะหากหลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน สถาบันอุดมศึกษาจะดำเนินการแก้ไขได้ทันเวลาที่ ก่อนที่จะเกิดผลกระทบต่อนักศึกษา

ในส่วนของผลกระทบต่อสถาบันอุดมศึกษา นั้น เมื่อผู้เรียนเห็นว่าตนได้ศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวแล้ว ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการทำงานอันเป็นประโยชน์แก่ตนเอง และหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนได้ และไม่สามารถใช้วุฒิการศึกษา ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ เป็นเหตุให้ผู้เรียนได้รับความเสียหาย จึงถือว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้เรียน ผู้เรียนย่อมยื่นฟ้องต่อศาลปกครองให้สถาบันอุดมศึกษารับผิดได้ ซึ่งหากเกิดกรณีดังกล่าวมานี้ ย่อมส่งผลเป็นความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาคด้วย

2. ปัญหาการกำหนดระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ สืบเนื่องจากบทบัญญัติของมาตรา 55 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา กำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มีอำนาจสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด และอาจจะสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานั้นไว้ก่อนก็ได้ เพื่อป้องกันความเสียหาย สถาบัน อุดมศึกษาที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งระงับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนั้นของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา สามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้ภายใน 30 วัน คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์ และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

จึงมีปัญหาทางกฎหมายของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา ที่จะต้องวิเคราะห์ว่า เมื่อสถาบันอุดมศึกษาได้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์แล้ว หากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ วินิจฉัยไม่แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์ จะขยายเวลาออกไปอีกได้หรือไม่ หรือจะเกิดผลทางกฎหมายอย่างไร

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาโดยเปรียบเทียบกับ การอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ซึ่งเป็นกฎหมายกลางที่กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการออกคำสั่งทางปกครอง การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ ที่กำหนดว่า หากมีเหตุจำเป็นในกรณีที่มีผู้พิจารณาอุทธรณ์ไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จ ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว และให้ขยายเวลาอุทธรณ์ออกไปอีกได้ไม่เกิน 30 วัน (พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

การที่มาตรา 45 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง กำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง โดยให้มีกรขยายเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้อีกระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการด้วยรอบคอบ เป็นธรรมปราศจากความลำเอียง และถูกต้องตามหลักกฎหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงควรกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของมาตรา 45 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

3. ปัญหาช่องว่างทางกฎหมายกรณีการให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการ และการทำผลงานทางวิชาการให้ผู้อื่น พระราชบัญญัติการอุดมศึกษาได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในการทำผลงานทางวิชาการว่า ห้ามมิให้มีการจ้าง วาน ใช้นั ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการ เพื่อนำไปเสนอในหลักสูตรการศึกษา นำไปใช้ในการขอตำแหน่งทางวิชาการ นำไปใช้ในการเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนวิทยฐานะ หรือเพื่อได้เงินเดือนที่สูงขึ้น ไม่ว่าจะมิประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม และห้ามมิให้ผู้ได้รับจ้าง หรือรับดำเนินการทำผลงานทางวิชาการ เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานทางวิชาการนั้นไปใช้ประโยชน์ เว้นแต่เป็นการช่วยเหลือโดยสุจริตตามสมควร ผู้ใดฝ่าฝืน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โดยที่ข้อความในบทบัญญัติของมาตรา 70 แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษาที่ว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดจ้าง วาน ใช้นั...” ซึ่งเป็นข้อความที่ใช้ในกฎหมายอาญาหลายมาตรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อห้าม ปราบ ป้องกัน ไม่ให้บุคคลกระทำความผิดในทางอาญา นอกจากนี้ในประมวลกฎหมายอาญายังมีข้อความอื่น ๆ ที่ถือว่าเป็นพฤติการณ์การกระทำความผิดในทางอาญา เช่น “การทุจริต การใช้ อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม การใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ช่มชื่นใจด้วยประการอื่นใด” ซึ่งพฤติการณ์ที่กล่าวมานี้ล้วนแต่ถือว่าเป็นความผิดในทางอาญาทั้งสิ้น

ปัญหาข้อกฎหมายในกรณีนี้ คือ การบัญญัติถ้อยคำที่ไม่ครอบคลุมพฤติการณ์ที่ถือว่าเป็นความผิดทางอาญาด้วย ซึ่งอาจมีบางกรณีที่ไม่ได้จำแนกไว้ให้ทำผลงานทางวิชาการโดยตรง แต่กระทำการอันมีลักษณะมีอำนาจเหนือ เพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งของตนเองอันเป็นพฤติการณ์การครอบงำ หรือใช้เล่ห์กล เล่ห์เหลี่ยมให้ผู้อื่นทำผลงานวิชาการให้ตนเองซึ่งเป็นการใช้อุบาย กระทำการใด ๆ อันไม่ซื่อตรงซึ่งเป็นการทุจริต ใช้อุบายให้เข้าใจผิด หรือแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดอันเป็นพฤติการณ์การหลอกลวง ผู้ใดกระทำพฤติการณ์ดังกล่าวมาเพื่อให้ผู้อื่นทำผลงานวิชาการให้ตนเอง และผู้ใดรับทำผลงานวิชาการให้ผู้อื่นโดยทุจริต คือกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น อันเป็นการทุจริตทางวิชาการ หรือการฉ้อฉลทางวิชาการ ย่อมถือได้ว่าได้กระทำความผิด และควรได้รับการลงโทษด้วยเช่นเดียวกัน

4. ปัญหาการกำหนดภาระหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาไม่สอดคล้องกันกับข้อกฎหมาย ในกรณีสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาวิชาชีพที่มุ่งเน้นการแสวงหากำไร พระราชบัญญัติการอุดมศึกษาได้บัญญัติห้ามสถาบันอุดมศึกษา การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหากำไร กรณีที่พบว่าสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหากำไร พระราชบัญญัติการอุดมศึกษากำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา หรือ กกอ. มีอำนาจสั่งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นแก้ไข หรือหยุดการกระทำดังกล่าว ดังนั้น หากสถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหากำไร ย่อมเป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายการอุดมศึกษา มาตรา 31 วรรค 3

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มาตรา 26 (1)- (8) ที่บัญญัติถึงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา หรือ กกอ. แล้วเห็นว่า กฎหมายไม่ได้บัญญัติอย่างชัดเจนว่าคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มีอำนาจหน้าที่สั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขหรือยุติการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย แต่มีบทบัญญัติของมาตรา 26 (8) ที่กำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มีอำนาจตามที่พระราชบัญญัติการอุดมศึกษากำหนดให้เป็นหน้าที่ของ กกอ. ดังนั้น จึงอนุมานได้ว่าหน้าที่ กกอ.สั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขหรือยุติการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย เป็นการใช้อำนาจตามมาตรา 26 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือ กกอ. กลับพบว่า พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการ

อุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มีบทบัญญัติที่ชัดเจนในการให้อำนาจแก่ กกอ. ในการสั่งยับยั้ง หรือสั่งให้สถาบันอุดมศึกษายุติการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการที่สถาบันอุดมศึกษาไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง ดังที่ปรากฏในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มาตรา 17 (11) ที่กำหนดให้ กกอ. มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการเพื่อยับยั้งหรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

แนวทางในการแก้ไขปัญหาข้อกฎหมายของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา

1. เพื่อเป็นการคุ้มครองให้ผู้เรียนได้ศึกษาในหลักสูตรที่ได้มาตรฐาน มุ่งองค์ความรู้ทางวิชาการ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม และเพื่อไม่ให้สถาบันอุดมศึกษาถูกฟ้องข้อหาละเมิด ในกรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตรวจสอบหลักสูตรล่าช้า หรือไม่ให้การรับทราบหลักสูตรของสถาบัน อุดมศึกษา ในขณะที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแล้ว หรือได้เรียนมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง หรือใกล้จะสำเร็จการศึกษาแล้ว จึงเห็นว่าควรมีการแก้ไขข้อความของมาตรา 55 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา โดยใช้ข้อความต่อไปนี้

“ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่จะต้องตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ว่าเป็นไปตามมาตรฐานตามมาตรา 54 หรือไม่ ภายใน.....วัน นับแต่วันได้รับแจ้ง ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ขยายระยะเวลาตรวจสอบออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ครบกำหนดดังกล่าว ในกรณีที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา สั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อสถาบันอุดมศึกษาได้แจ้งการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร ตามคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแล้ว คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน.....วัน นับแต่วันได้รับเรื่อง และในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา จะสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษานั้นไว้ก่อนก็ได้”

หากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา พิจารณาหลักสูตรไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ นับแต่วันได้รับเรื่อง ย่อมถือได้ว่าเป็นการละเลย

การปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร สถาบันอุดมศึกษาสามารถฟ้องศาลปกครอง ให้คณะกรรมการมาตรฐานมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งผลการพิจารณาหลักสูตร ภายในระยะเวลาที่ศาลปกครองกำหนดได้ (พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 9)

2. เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้พิจารณาอุทธรณ์ของสถาบันอุดมศึกษาอย่างถี่ถ้วน ไม่เร่งรัดจนเกินไป ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการรักษาประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนในหลักสูตรการศึกษาดังกล่าว รวมถึงเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้ทราบผลการพิจารณาอุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่เหมาะสมด้วย จึงเสนอให้แก้ไขข้อความของมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา ดังนี้

“สถาบันอุดมศึกษาอาจอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา 55 วรรคสอง ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่ง การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้นไว้ก่อน

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ วินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ มีหนังสือแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ครบกำหนดดังกล่าว คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด”

กรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ขยายออกไป ย่อมถือได้ว่าเป็นการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง โดยเทียบเคียงกับแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ดังนี้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 346/2553 ผู้ฟ้องคดียื่นคำขออนุญาตต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย เพื่อขอเข้าทำประโยชน์และอาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ลาวฝั่งซ้าย และป่าแม่กกฝั่งขวา แต่อธิบดีกรมป่าไม้มีหนังสือแจ้งว่า เนื่องจากพื้นที่ที่ขออนุญาตเป็นพื้นที่เตรียมประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก หากมีการอนุญาตอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการได้ จึงเห็นควรให้พิจารณาระงับการอนุญาตรายนี้ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือฉบับลงวันที่ 23 มิถุนายน 2551 เพื่อ

อุทธรณ์ผลการพิจารณาดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ จึงเป็นกรณีที่จึงอธิบดีกรมป่าไม้ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ผู้ฟ้องคดีจึงมีคำขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิบดีกรมป่าไม้ พิจารณาอุทธรณ์ให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

3. เพื่อให้ครอบคลุมไปถึงพฤติการณ์ที่ถือว่าการกระทำความผิดในทางอาญา เพื่อป้องกันบุคคลที่ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการ และผู้รับทำผลงานทางวิชาการให้ผู้อื่น ใช้ช่องว่างในทางกฎหมาย เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น และเพื่อป้องกันการกระทำที่ถือว่าเป็นการทุจริตหรือฉ้อฉลทางวิชาการ จึงเสนอให้แก้ไขข้อความในมาตรา 70 แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา ดังนี้

“เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการอุดมศึกษา หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำโดยทุจริต จ้างวาน ใช้ ชูเชิญ ช่มชู้ใจด้วยประการอื่นใดใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม ใช้อุบายหลอกลวง ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือเพื่อไปใช้ในการทำผลงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะหรือการให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินอื่นในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมิใช่ประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม”

และแก้ไขข้อความของมาตรา 70 วรรคสองให้สอดคล้องกัน ดังนี้ “ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำโดยทุจริตรับจ้าง หรือรับดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานทางวิชาการนั้นไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่เป็นการช่วยเหลือโดยสุจริตตามสมควร”

4. เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาสั่งการ กรณีที่พบว่าสถาบันอุดมศึกษากระทำการที่ขัดต่อกฎหมาย และเพื่อให้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) ตามพระราชบัญญัติของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 จึงขอเสนอให้แก้ไขบทบัญญัติของมาตรา 31 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้

“การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหาทำกำไรให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลักจะกระทำมิได้ ในกรณีที่การจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาไม่มีลักษณะดังกล่าว

ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาส่งสถาบันอุดมศึกษาให้
แก้ไขหรือยุติการกระทำดังกล่าว”

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา อันเป็นกฎหมายที่กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการ สถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนย่อมเห็นได้ว่า สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างพื้นฐาน ของการพัฒนากำลังคนของประเทศ และการขับเคลื่อน ประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าตามนโยบายของ รัฐบาล ประกอบกับปัจจุบันมีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก รวมทั้งได้มีการจัดการด้านการ อุดมศึกษาที่หลากหลาย เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาและ การพัฒนาบุคลากรของประเทศเป็นไปอย่างมีคุณภาพ และ มาตรฐานทัดเทียมนานาชาติประเทศไทยสมควรส่งเสริมให้ สถาบันอุดมศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มี ความเป็นอิสระทางวิชาการ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีองค์ความรู้ทางวิชาการในแขนง ต่าง ๆ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก มีการวิจัยและการ สร้างนวัตกรรมให้แก่กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ตลอดจน สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ อย่าง เหมาะสม เพื่อสร้างความเป็นเลิศในทางวิชาการ และมี ทักษะขั้นสูงในการประกอบอาชีพ สามารถตอบสนองความ ต้องการของภาครัฐและเอกชนได้อย่างแท้จริง และส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และแก้ปัญหาให้แก่สังคมส่วนรวมได้ อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม

เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการจัดการเรียนการ สอน คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้ที่ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาควร ทำการศึกษาข้อกำหนด เพื่อให้ทราบถึงวิธีปฏิบัติในการส่ง หลักสูตรให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณา การอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และการทำ ผลงานทางวิชาการที่ไม่ขัดต่อหลักกฎหมาย

2. ปรับปรุงเนื้อหาของพระราชบัญญัติการ อุดมศึกษา ตามประเด็นปัญหาที่คณะผู้วิจัยค้นพบ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัญหาข้อกำหนดของพระราช บัญญัติ การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ในประเด็นอื่น ๆ รวมถึง ข้อเสนอเท็จจริง ปัญหา อุปสรรค อันเกิดจากข้อกำหนดดังกล่าว

2. ศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ กระบวนการ และขั้นตอนการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ คณะบุคคลต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการ อุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ได้แก่คณะกรรมการมาตรฐานการ อุดมศึกษา หรือ กมอ. และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

เอกสารอ้างอิง

1. กุหลาบ ปุริสาร. (2558). เอกสารประกอบการ สอนวิชาสัมมนาแนวโน้มการบริหารการศึกษา ไทย. (เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์).
2. ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2555). มหาวิทยาลัย กับการประกันคุณภาพ การประชุมวิชาการ เรื่องฝ่าวิกฤตอุดมศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนัก รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
3. สมหมาย ปวะบุตร. (2558). ตำราหลักการศึกษ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
4. สาโรช บัวศรี. (2549). การศึกษาและจริยธรรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
5. สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). รายงานการวิจัย เรื่อง ผลกระทบโลกาภิวัตน์ ต่อการจัดการศึกษาไทยใน 5 ปีข้างหน้า. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์การศึกษาเปรียบเทียบ สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

กฎหมาย

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก (6 เมษายน 2560).
2. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539.
3. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542.
4. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.
5. พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562.
6. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ การกระทรวงการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562.